

KOLEKTİF YAZILARA ELLESTİRİLER

"Felsefe Yazıları"nın Eleştirisi ve Devamı

Düşünüyorum, Öyleyse Paylaşıyorum

Descartes'ın ünlü "Cogito, ergo sum" yani "Düşünüyorum, öyleyse varım" sözü, insanın öz-bilinçli varlığını ve düşünce gücünü temel alan bir felsefi anlayışı temsil eder. Ancak günümüzde insanlar için bu anlayış, dijital dünyanın etkisiyle dönüşüme uğramış gibi görünüyor. Bugünün insanları için var olmanın temel ölçütü, düşünmekten çok paylaşmak ve görünür olmaktır. Bu bağlamda, "Düşünüyorum, öyleyse varım" ifadesi, "Paylaşıyorum, öyleyse varım" şeklinde evrilmiş durumda. İnsanlar, özellikle de gençler sosyal medyada kendilerini var etmek için sürekli paylaşım yapıyor, içerik üretiyor ve takipçi kazanma çabasına giriyorlar. Bu durum, bireyselliğin yeni bir boyuta taşındığını gösteriyor.

Sosyal medya platformlarında insanlar, kimliklerini oluştururken ve kendilerini ifade ederken, aynı zamanda sürekli olarak başkalarının onayına ihtiyaç duyuyorlar. Descartes'ın bireysel düşünce ve öz-bilinç üzerine kurduğu varlık anlayışı, artık sosyal onay ve görünürlük arzusuyla harmanlanmış durumda. Bu durum, bireyselliğin sınırlarını genişletirken, aynı zamanda yeni bir tür bağımlılık yaratıyor. İnsanlar, sosyal medya paylaşımlarının ve dijital kimliklerinin gerçekte ne kadar "onlara ait" olduğunu sorgulamaya başlamış durumdayken sığınabilecek manevi limanların değeri her geçen gün artıyor.

Kant ve Ahlakın Evrenselliği: Gerçekten Mümkün mü?

"Felsefe Yazıları"nda Kant'ın ahlaki sistemlerine yapılan vurgu, özellikle genç nesil için tartışmalı bir noktaya işaret ediyor. Kant, bireyin eylemlerinin evrensel bir değer taşıması gerektiğini, ahlaki buyrukların tüm insanlar için geçerli olmasını savunuyor. Ancak günümüz dünyasında bu evrensellik, ne kadar geçerli olabilir? Küreselleşmenin getirdiği çok kültürlü dünya, ahlaki değerlerin evrenselliğini daha da zorlaştırıyor. Ahlaki değerler, bir yanda bireyin kendine ait düşünceleriyle şekillenirken, diğer yanda

toplumsal normlar ve kültürel farklılıklar tarafından sınırlanıyor. Tüm bu genişleme ve sınırlanma eğilimlerinin ortasında yolunu ve konumunu bulmaya çabalayan modern insan, kendisini bu çıkmazdan kurtarmayı vadeden eğilimlere çok daha açık ve savunmasız hale geliyor.

Bu noktada Kant'ın "kategorik buyrukları" modern dünyada ne kadar geçerli olabilir? Kant'ın evrensel ahlak ilkeleri, günümüzün hızla değişen ve çeşitlilik gösteren dünyasında yeterince kapsayıcı olmayabiliyor. Genç zihinler, ahlaki ilkeleri daha çok kendi bireysel çıkarlarına göre şekillendirme eğiliminde hareket ederken bu eğilimin yıkıcı sonuçları her geçen gün artan yoğunluklarla gün yüzüne çıkıyor. Mevcut ahlaki normların etkisizliği yeni bir kaos çağını davet ederken "korunması gereken" in nerede başlayıp nerede biteceği sorusu toplumun ayrışmasını körüklüyor.

Kaos: Tehdit mi, Fırsat mı?

"Felsefe Yazıları", kaos kavramını insanlık tarihi üzerinden analiz ederken, bir düzenin bozulmasından ve yeni bir düzenin inşasından bahsediyor. Eskiye yıkmaktan korkmamayı ve sonrasında gelecek olanı tartışmayı öneriyor.

Değişim süreçlerinin her zaman korkutucu olduğu ve özellikle insanın kendinden kaynaklı gücünün eksildiği günümüzde, kişi bu fırtınalı süreçten nasıl hayatta çıkabilir? Yeni bir çağın müjdesinin ölüm getirmemesi için ne yapmalı?

Birey için belirsizlik ve kaos, yaratıcılığı besleyen bir unsur olabilir. Düzenin katı yapıları yerine, sürekli değişen ve esnek bir dünyada yaşamak, tek tek bireylerin daha rahat hissettiği bir ortam yaratabilir. Fakat toplum bu konuda aynı esnekliği gösterebilir mi? Eski olanı yıkacağı için yeniyi reddetmek de çözüm olmadığına göre yeninin ve eskinin, kalbin dayattığının ve aklın talep ettiğinin dengesi nerede kurulabilir? Bu bağlamda makalenin kaosa yönelik algısı, yeniden değerlendirilmeli ve belki de çok hassas bir fırsat olarak yorumlanmalıdır.

Liyakat Sistemi

"Felsefe Yazıları"nda yer alan liyakat etiği, bireyin eylemlerinin niteliğine göre değerlendirilmesi gerektiğini savunur. Günümüzde özellikle vurgulanan ve her yerde karşımıza çıkan kimlik tabanlı değerlendirmeleri reddeder bu yaklaşım. Eğitim, kariyer ve sosyal statü elde etme süreçlerinde karşılaşılan adaletsizlikler, insanların liyakat sistemine olan inancını sarsmış durumda. Yetenek ve niteliğe göre yapılacak bir değerlendirmenin kim tarafından yapılacağı ve bu kişinin yeterli niteliğe sahip olup olmadığı konusundaki güvensizlik, toplumun kendi yeniden inşa mekanizmalarını bozuyor. Kendine ve bir diğerine güveni hızla azalan insan, bu güveni "ebedi" olduğu iddia edilen paradigmalarda bulmaya mecbur bırakılıyor.

İnsanlar, adil olmayan bir sistemde başarılı olmanın yolunun liyakat değil, ilişkiler veya ayrıcalıklar olduğunu düşünebilir. Bu durum, toplumsal adaleti sağlamak için güven kavramının yeniden inşa edilmesi gerektiğini gösteriyor. Bu da, toplumun tamamıyla ilgili iddialarda bulunmadan önce bu güven duygusunu kendi çevresinde inşa etmekle başlayabilir.

Gelecek: Kimin Ellerde?

Makalenin önemli bir vurgusu, insanın geleceğini kendi ellerine alması gerektiği fikridir. Bu, özellikle gençler için heyecan verici bir ağrı olabilir. Günümüzde, makalede de belirtildiği gibi kişisel nüfuz alanlarımız manevi düzlemde artarken ve hepimiz engin bir bireyselliğin sınırlarında gezerken, maddi dünyada her geçen gün daha fazla şeyi kaybediyoruz. Yediğimiz yemekten kullandığımız yakıtı kadar hayatımızın çıkarılamaz bir parçası haline gelmiş unsurlardaki söz hakkımız ve bilgimiz hiçbir zaman değiştirmemize yetecek seviyeye gelmiyor. "Yeterince istersek her şeyin mümkün olduğu" algısı zihinlerimize işlenirken gerçek dünyadaki işlevimiz gittikçe azalan sayıdaki şıktan birini seçmekten öteye gidemiyor. Ne kadar istersek isteyelim; sağlıklı beslenmek, doğru uyumak, etrafımızdaki insanlarla ve en önemlisi ailelerimizle ilişkilerimiz; en başta elimizden alınanlar, çeşitli bedellerle bize geri veriliyor. Özel fiyat etiketine sahip ürünleri alarak sağlıklı beslenmeye devam edebileceğimiz, hava temizleyicisi ve uyku terapisi olarak

uykumuza geri kavuşabileceğimiz, o diziyi izlersek, o yöntemi uygularsak, sevdiğimizize o hediye alırsak ilişkilerimizi tekrar iyi bir aşamaya getirebileceğimiz söyleniyor. Bu sırada, insanı insan yapan şey, yaratıcılık kavramı, bir avuç insanın elinde oyuncak haline gelen “elit” bir yeteneğe dönüşüyor.

İnternetle birlikte gelen engin bilgi edinme kapasitesi, beraberinde gelen bu bilgiyi kullanma kapasitesinin azalmasını gölgeliyor. Hepimiz eski kuşaklara göre çok daha fazla ve çeşitli konularda fikir sahibiyken gündelik hayatımızın kontrolünü kaybediyoruz. Zihnin elden, teorinin pratikten, dünyadan elini ayağını çekmiş insanların geri kalanlardan üstün olduğuna ikna edildiğimiz bir dünyada, değer onu üretenden alınıp onu pazarlayana veriliyor.

Çağımızın tüm bu karanlıklarının içinde, her zaman olduğu gibi bir umut duruyor. Bize anlatıldığı gibi bir anda yardımımıza koşup her şeyi eski haline getirecek bir umut değil bu. Ulaşmamızı gerektirecek, kayıplar gerektirecek, bedel ödetecek ve dünyayı daha önce hiç olmadığı kadar değiştirecek bir umut. Fakat tüm bu olumsuzluklarının yanında, gerçek bir umut. BİZİM umudumuz.

Özne ve Nesne

İç ve Dış

Gerçekle temasta olma düşüncesi, insanlığın "doğal kozmos"tan "inşa edilebilir kozmos"a geçişiyle ve bu süreçte bireyin öznelliğini keşfetmesiyle başlar. Doğal kozmos insanın en başından sahip olduğu ve seçemeyeceği özellikleri, aidiyetleri temsil eder. Zorunlu olarak gösterdiği adaptasyonların ve öğrendiği ilk reflekslerin olduğu; bir "kuluçka dönemi" gibidir. İnşa edilebilir kozmos da kişinin birey olma yolunda aldığı sorumlulukları, hayatında yaptığı değerlendirmeleri ve sonucunda verdiği kararları temsil eder. İnşa etme fikri hem gerçek anlamda yaşamda yenilenen ve oluşturulan inşaları içerirken hem de bazı duvarları yıkmayı içinde barındırır. Yazının devamında daha iyi anlayabileceğimiz üzere bu dönemin ismi de "kozadan çıkış"tır.

Bahsedilen dönüşüm, bireyin içsel ve dışsal dünyaları arasındaki ilişkiyi yeniden yapılandırmasına benzetilmiş. Tanımlardan içsel dünya anne-baba ile olan ilişkileri, aileyi baz almışken dış dünya "ev" dışındaki iletişimleri baz almış.

Söz konusu makalede birey olma yolunda Kant ve Klein arasında bir bağlantı kurulmaya çalışılmış. Fransız Devrimi, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin kabulü gibi toplumsal değişimler Kant'ın sentez anlayışını, yani bireyin bütünleşme çabasını temsil eder. Tek kavramından çok kavramına, içten dışa geçiş tamlık halini getirir. Melanie Klein'in nesne ilişkileri teorisi ise bu içsel süreçleri ve bireyin sağlıklı ilişkiler geliştirmesinin önemini vurgular. Bu çapı büyütme, halkayı genişletme, kapsayıcılığı artırma eylemi ancak veriler arasındaki ipler doğru bağlandığında ve neden-sonuç ilişkileri doğru kurulduğunda gerçekleştirilebiliyor olur.

Tez-antitez-sentez bütünlüğü, bireyin kendini ilk var ettiği, var edebileceği ve var etmesi gereken ailede başlar. Kurulan tüm ilişkilerin temeli burada atılır, prototipi burada üretilir ve yaşanır. Toplumun en küçük birimi, ideolojik yapıların beşiği ve güvenli bölge aile, sahip olunan edinimler iyi değerlendirildiğinde

yükselen bir rampa olabilirken gerekli dönüşümler gerçekleşmediğinde ise fertleri derin bir kuyunun ağzına getirebilir.

İç'i Bütünlemek

Aile ve toplumu, iç ve dış çatışmalar açısından birlikte değerlendirmek ve bir sonuca ulaşmak için bahsi geçen teorileri daha anlaşılabilir halde ifade etmek gerekir.

Klein'in teorisi iç dünyalarda iyi-kötü nesnelere ve nesnelere sebep olduğu kutuplaşmadan bahseder. Bu içteki çatışma, dış için bir ayna görevi görür ve bireydeki çelişkiler topluma da yansır olur. Yeni sistemler bu kutuplaşmaları ideolojilere, politığe yansıtarak mevcut fikir ayrılıklarını biraz daha geniş bir alana taşır ve toplumu parçalar, bireyleri yalnızlaştırır. Fakat bu teorinin sonucunda çözümsüz bir yere evrilir ve bugünkü yerimizde sayarız.

Kant'ın söylemi ise bu çatışmaların aşılabilir olmasıdır. Bu aşma potansiyeli doğal ve inşa edilebilir kozmos için yeterli enerjiyi sağlamaktadır. Toplumsal çatışmalarla başa çıkmak için önce içtekilere bakmalı ve bunları bir bütün olarak ele almalıyız. Kant iyi ve kötü, makro ve mikro aynı nesnede sentezlenirse birey gelişir görüşünü savunur. İlkeye göre zıtlıkların birleşiminin bütünü oluşturması bize Heraklitos'u, zıtlıkların birbirini barındırması Hegel'i anımsatır. Bu ilke bize çözüm açısından alternatifler sunmaktadır.

Haz-Arzu İkiliği

İç-dış'ın toplumsal tezahürleri günümüzde sistemlerin elindedir. Metinde neoliberalizmin ürünleriyle ilgili bazı jargonlara yer verilmiş. Anlatılmak isteneni vermek için dili biraz sadeleştirerek derine kazmak daha doğru olabilir. Bu iki kavram için de ilkel savunma mekanizmaları tanımlanmış. Genel itibariyle sistemlerin bireyleri sürekli olarak ihtiyaçtan isteğe, üretimden tüketime, temelden karmaşığa ve uçlarda yaşamaya ittiğini ifade etmişiz. Bir yönüyle insanı doğduğu yerden uzaklaştırırken bir yönüyle de ilkelliği tek çare olarak önümüze sunduğu izlenimini uyandırmış.

Bunları yaparken tıpkı iyi ve kötü gibi arzu ve haz kavramlarının kullanıldığını görüyoruz. Bakış açısında arzu kavramı manevi olarak itici gücü temsil ediyor. Lacan'ın düşüncesine göre arzuların sonunun gelmemesi, karşılanamayacak olması onu fişekleyici, uyarıcı madde yapan neden. Arzu tanımı gereği bir motivasyon ve bireyi anlamlı bir var oluşa yönlendiren faktörlerden biri. Haz ise arzunun maskelenmiş hali. Adeta içinden ruhu çıkarılmış bir beden gibi, sahte, yanıltıcı ve tehlikeli.

Neoliberalizmin refleksi arzuyu haza indirgermek ve kişiyi güdüsüzleştirmektir. Bu güdü olmadan birey kolektivite ve amaçlardan uzak, yalnız ve tüketim odaklı bir canlıdır. Haz, hız, anlık yoğunlaşmalar; gerçek derinliği kapsamaz. Toplumsal çürümelerin temel etkenlerinden biri pazarlanan hazdır. Arzu, insanın kendisiyle yüzleştiği, kendini fark ettiği ve tanıdığı bir yoğunluktur. Arzu gerçektir, toplumdur.

Bir, İki ve Dil

Bir'i dille ifade etmek zordur çünkü onu eksilten bir eylemdir.

Anlamını, değerini, ağırlığını azaltır. Yoğunluğunu ve şekilsiz oluşunu kaybettirir. Çünkü Bir, özne, benlik; kalıplara sokulamadığı ölçüde gerçektir. Özü gazdır. Dille ifadesi onu sınıflandırabilir. Ancak bu hareketin indirgenmesi düzenin onu katılaştırmaya çalışmasına da yol açabilir. Buna göre Bir, yapısı gereği eksik var olacaktır.

"Bir" ve "İki" arasındaki asimetric ilişki, öznenin tamamlanmamışlığını ve hayali tamlik arayışını temsil eder. Bir, bardağın tamamını görmemiz ve değerlendirmemiz için bir İki'ye ihtiyaç duyar. Aksi halde bu karşılaştırma yapılmadan bardağın boş tarafı gibidir. Kendini ötekiyle kıyaslamadan eksikliğini göremez.

Bir'i bir yapan ve arzusunu yaratan İki'nin varlığıdır. Bu ortaya bireysel bir iletişim türü çıkarır, ister istemez mono bir yapı oluşturur.

Bu anne ve bebeğin ilişkisine benzetilir.

Fakat bu ilişki yalnızca bireysel olmamalıdır, sosyal bir boyut kazanmak için üçüncü bir unsur gerektirir.

Üç'ün Etkisi

Üç'ün, Lacan'a göre babayı temsil ettiğinden bahsedilir. Bu yönüyle Üç, asimetrik ilişkiye hem toplumsal bir yön katar hem de yasanın simgesi rolünü üstlenir. Asimetrik ilişkide ortaya koyulamayan sosyalliği var eder ve iletişim artık nesnel bir boyutta işler. Dil, işlev kazanır.

İlksel ilişkiyi kıran ve simgesel düzene sokan yasa, etiği, ahlakı, toplumu, gelişimi ve değişimi temsil eder. Monoluktan vazgeçmeyi, ilk metinle bağdaştırırsak hem kuluçkayı hem kozadan çıkışı anlatır. Dahil olduğu ortamı özgürleştirir, özgünleştirir ve arzu kavramını farklılaştırır, kısıtlar. Kapsayıcı rolüyle bir topluluk oluşturmaya, dışa adım atmaktadır.

Hakikat

Lacan'a göre öznenin eksikliği, onun var oluşunun temelidir. Yani Bir, tam olmadıkça Bir'dir. Buna göre tutunulacak hakikat, eksikliği kabul etmekle başlar. Tıpkı gerçek bilgiye bilginin sonsuzluğu kabul edildiğinde ulaşılabileceği gibi... Çünkü bilgelik, her şeyi bilemeyeceğini fark ettiğinde ve kabul ettiğinde ulaşılan bir mertebedir. Hakikat, dilin sınırlarının ötesindedir.

Ego-Gerçeklik

Ego yazıda, eksikleri maskeleyen bir ideadır. Sistemlerin sevdiği üzere maskeleyici bu etken de düzen tarafından bize sunulur, dayatılır. "Sağlıklı bir ego" ideali, bireyin gerçekliğinden kaçış olarak yorumlanır. Fakat özne arayışında ve hakikat yolunda tıpkı haz gibi ego da bir caydırıcı faktör ve hastalıklı yapıdan başkası değildir.

Öznenin Özneliği

Lacan öznenin daima eksik kalacağını ve kalması gerektiğini savunur. Daha önce de açıkladığımız üzere “Bir, eksik var olur.” görüşünü savunur. Fakat Hegel öznenin eksiklerin ötesinde bir birlik, Bir’lik, yakalayabileceğini öne sürer. Başka bir anlamda öznenin eksiklerle kendi olduğu fikrini kabul edersek Hegel’in bahsettiği, kendini aşma olarak da yorumlanabilir.

Makalede, öznenin sosyal ve dilsel bağlamda nasıl oluştuğu ve arzusunu nasıl şekillendirdiğinden bahsediliyordu. Bir, bireyi temsil ederken zincire eklenen İki ve Üç, toplumsallığın bir ölçüsüydü. Bireye kendi yerini bulduran toplum oldu. Tüm bunları düşündürten şey de yine topluluk haliydi. İç ve dışta bizi çözüme yönlendiren zıtlıkları barındırmak, kabul etmek ve reddetmekti.

Burada sistemin tuzaklarına düşmemek için, karanlık egolara sapmamak için uygulayabileceğimiz alternatif ise kendini görmek ve tanımak, toplumda yerini bulmak ve nesne olmaktan çıkmaktır. Özne olmak ve toplumsallaşmak için kendini aşmaktır.

Tarihin Önünde

Batı ve Doğu medeniyetleri, tarihin çeşitli dönemlerinde birbirleriyle hem rekabet eden hem de birbirlerinden beslenen iki büyük güç olarak varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Batı, coğrafi keşiflerle birlikte dünyanın geri kalanına hâkim olma arzusunu ve gücünü pekiştirmiş, zamanla kendisini “uygar” olarak tanımlayarak Doğu’yu bir öteki olarak konumlandırmıştır. Ancak, tarih bize gösteriyor ki Batı’nın yükselişi, Doğu’nun mirasına dayanıyor.

Bilim, teknoloji, sanat ve felsefe alanında Batı’nın elde ettiği birçok başarı, Doğu’dan alınan bilgilerin üzerine inşa edilmiştir.

Batı medeniyeti, Antik Yunan ve Roma İmparatorluğu’nun düşünsel mirası üzerine inşa edilmiş bir uygarlık olarak kabul edilir. Bu medeniyetin gelişim süreci, özellikle Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde büyük atılımlar gerçekleştirmiştir.

Batı, bu dönemlerde akıl, bilim ve birey merkezli bir dünya görüşünü benimsemiştir. Bu gelişmelerin ardından Batı, kendisini ilerici ve modern olarak görmeye başlamış, Doğu’yu ise geri kalmış ve ilkel olarak nitelendirmiştir.

Ancak, bu dünya görüşü ve tarihsel anlayış, özellikle günümüzde daha çok ortaya çıktığı üzere Batı’nın tarih yazımında Doğu’nun katkılarını büyük ölçüde göz ardı etmesine neden olmuştur.

Batı’nın düşünsel dünyası, antik dönemde Yunan felsefesinin etkisiyle şekillenmeye başlamıştır. Yunan filozofları, dünyayı anlamak için akli ve mantığı ön planda tutmuş, doğa olaylarını mitolojik açıklamalardan çıkararak bilimsel açıklamalar getirmeye çalışmışlardır.

Ancak bu süreç, yalnızca Batı’ya özgü bir gelişme değildi. Aynı dönemlerde Çin ve Hint medeniyetlerinde de benzer bilimsel ve felsefi arayışlar mevcuttu. Doğu dünyasında özellikle İslam medeniyetinin Altın Çağı olarak bilinen dönemde, Batı’nın ortaçağ karanlığında olduğu zamanlarda bilim ve sanat oldukça gelişmişti.

Bu bağlamda, Batı'nın bilimsel ve kültürel gelişimini salt kendi iç dinamiklerine bağlamak yanıltıcı olacaktır.

Coğrafi keşifler döneminde Batı, yeni topraklar keşfetmiş ve bu topraklarda yaşayan halkları "yabani" olarak nitelendirerek kendi medeniyet anlayışını üstün görmeye başlamıştır.

Bu süreçte Batı'nın karşısına çıkan her yeni topluluk, kendi değer yargılarıyla ölçülmüş ve çoğunlukla ilkel ya da geri kalmış olarak değerlendirilmiştir. Doğu medeniyetleri de bu süreçte benzer bir kaderi paylaşmış, Batı kendisini uygar, Doğu'yu ise uygar olmayan bir dünya olarak kurgulamıştır.

Batı'nın yükselişinde önemli bir yere sahip olan Rönesans, genellikle Batı'nın kendi iç dinamikleriyle açıklanır. Ancak, bu dönemin en büyük etkenlerinden biri, İslam dünyasından Batı'ya aktarılan bilimsel ve felsefi birikimdir.

Ortaçağ boyunca İslam dünyasında matematik, tıp, astronomi ve felsefe alanlarında yapılan çalışmalar, Batı'ya büyük katkılar sunmuştur. Bu çalışmalar, özellikle Endülüs üzerinden Avrupa'ya geçerek Batı'nın bilimsel devrimlerinin temelini oluşturmuştur.

Örneğin, cebir kelimesi Arapça kökenlidir ve bu alan İslam bilim insanları tarafından geliştirilmiştir. Matematik alanında önemli buluşlar yapan El-Harezmi, Batı'daki matematiksel gelişmelerin önünü açmıştır.

Aynı şekilde, tıp alanında İbn Sina'nın eserleri Batı'da yüzyıllar boyunca temel başvuru kaynağı olmuştur. İbn Sina'nın "El-Kanun fi't-Tıbb" adlı eseri, Batı'da tıp eğitiminin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir.

Ayrıca, Batı'da ünlü Rönesans ressamaları ve mimarları tarafından kullanılan perspektif tekniklerinin, İslam dünyasında yüzyıllar öncesinde uygulanmaya başlandığını da belirtmek gerekir. Çin'de ve İslam dünyasında çok daha önce kullanılan matbaa, Batı'da ancak 14. yüzyılda kullanıma girmiştir.

Bu tür örnekler, Batı'nın tarihsel üstünlük iddiasının ardında Doğu'nun büyük katkılarının yattığını gösterir. Ancak bu katkılar, Batı'nın tarih yazımında genellikle görmezden gelinmiştir.

Batı, tarihsel süreç içinde bireycilik üzerine kurulu bir medeniyet inşa etmiştir. Özellikle Fransız Devrimi ile birlikte birey hakları ve özgürlükler Batı dünyasının temel değerleri haline gelmiştir. Ancak bu bireycilik anlayışı, Batı'nın kendisi için geçerli olan bu değerleri diğer toplumlara da dayatmasına neden olmuştur.

Batı, birey merkezli dünya görüşünü üstün bir değer olarak görmüş ve bu anlayışı diğer medeniyetlere empoze etmeye çalışmıştır. Bu süreç, Batı'nın sömürgeci politikalarının ideolojik zeminini oluşturmuştur.

Batı'da bireyin yüceltilmesi, bireysel özgürlüklerin ön plana çıkarılması ve ulus-devletlerin yükselmesiyle birlikte, diğer kültürlerin kolektivist yapıları dışlanmış ve baskı altına alınmıştır. Batı'nın birey anlayışı, diğer toplumlarda var olan topluluk odaklı değerler sistemini zayıflatmış ve toplumsal yapıları bozmuştur.

Bu süreçte, Batı dışı toplumların kimlikleri de Batı'nın gözünde geri kalmış ya da ilkel olarak sınıflandırılmıştır.

Bugün insanlık, Batı'nın dayattığı bireycilik ve kimlik temelli dünya görüşünün sınırlarına ulaşmış durumda. Küresel ısınma, çevresel yıkım, toplumsal eşitsizlikler ve artan çatışmalar, mevcut dünya düzeninin sürdürülemez olduğunu gösteriyor.

Bu noktada insanlık, yeni bir düşünsel paradigma geliştirmeye ihtiyaç duyuyor. Bu yeni paradigma, sadece Batı ya da Doğu'nun değil, tüm insanlık birikiminin ortak katkıları üzerine inşa edilmelidir.

Bu paradigma, doğaya ve tüm canlıların haklarına saygı gösteren, insan hakları ve adaletin merkezde olduğu bir dünya düzeni olarak tasarlanmalıdır. Batı'nın bireycilik ve kimlik temelli yaklaşımının yerine, daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir dünya anlayışı getirilmelidir.

Doğu medeniyetlerinin tarih boyunca geliştirdiği toplumsal dayanışma, kardeşlik ve doğaya saygı gibi değerler, bu yeni paradigmada önemli bir yere sahip olabilir.

Yeni bir paradigma geliştirme ihtiyacı, yalnızca birey odaklı değil, toplumun ve doğanın bir bütün olarak ele alındığı bir dünya görüşünü zorunlu kılıyor.

Bu dünya görüşü, toplulukların, doğanın ve insanın bir arada var olabileceği bir denge üzerine kurulmalıdır. İnsanlık, geçmişin hatalarından ders alarak, geleceği birlikte inşa etmelidir.

İnsanlığın geleceği, geçmişin hatalarından ders alarak, daha adil, daha eşitlikçi ve daha doğaya uyumlu bir dünya düzeni inşa etmekle mümkündür.

Bu süreçte Doğu ve Batı medeniyetlerinin birikimlerini bir araya getirmek ve insanlığın ortak mirasını esas almak büyük önem taşımaktadır. Geleceği birlikte inşa etmek, insanlığın en büyük umudu olmalıdır.

ÜRETİMLERİMİZ

dusle.club

dusle.club

MEKANLARIMIZ

dusle.club

KOLLEKTİF YAZILAR